

جواب سوالات را در پاسخ نامه		به نام خداوند جان آفرین	
دیپرستان : فرزنانگان	تاریخ امتحان سیزدهم دی	اداره آموزش و پرورش استان مازندران	سوالات آزمون درس : فارسی 1
		آمل	پایه دهم

الف - قلمرو زبان (7/5) نمره معنی واژه ، املاي واژه و دستور

1- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید

1/1- زین نمط آن مست شده از غرور رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور (0/25)

1/2- هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد. (0/25)

1/3- وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد (0/25)

1/4- در یدایت بند و چاه بد ، در نهایت تخت و گاه بود. (0/25)

1/5- مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست . (0/25)

2- معادل درست هریک از توضیحات زیر را از داخل کمانک انتخاب نمایید

2/1- رشک بردن ، حال و روز کسی را آرزو داشتن (حسادت - غبطه) (0/25)

2/2- چنبر گردن ، قوس زیر گردن (آخره - وقب) (0/25)

3- املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید .

3/1- خدای تبارک تعالی ، همه بندگان خود را از عذاب (غرض - قرض) و دین فرج دهد (0/25)

3/2- پلاس پاره ای در پشت بسته از سرما ، گفتم اکنون ما را که در حمام (گذارد - گزارده) ؟ (0/25)

4- در هر یک از عبارات زیر یک غلط املاي وجود دارد ، آن را پیدا کرده و اصلاح نمایید .

4/1- چون به بسره رسیدیم ، از برهنگی و عاجزی به دیوانگان ماننده بودیم . (0/25)

4/2- دو دست را تا فراض کله نمایان ساخت . سپس شکم را کشید و دو پا را تازیر زانو گرتنه زد . (0/25)

5- در گروه کلمات زیر ، سه غلط املاي وجود دارد ؛ آن ها را پیدا کنید و شکل صحیح هر یک را بنویسید . (0/75)

حازم و محتاط - ورطه و گرداب - ضایع و طباه - عزم و اراده - خزلان و خاری - طالع و سرنوشت - ادوات و دشمنی

6- در بیت زیر نقش دستوری ضمائر پیوسته (متصل) مشخص شده را بنویسید.

6/1- اگر غم و شادیت بود ، به آن کس گوی که تیمار غم و شادی تو دارد. (مت -) (0/25)

6/2- نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را ؟ (عش) (0/25)

7- در متن زیر واژه های دو تلفظی را بیابید

7/1- بدان که قرآن ماننده است به بهشت جاودان . (0/25)

7/2- یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود و زلیخا در (0/25)

8- در عبارت زیر کدام قسمت از جمله حذف شده است ؟ نوع حذف را در هر عبارت بنویسید .

8/1- برادران یوسف ، چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدو میل و عنایت ، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند . (0/5)

8/2- گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ، تسبیح گوی و من خاموش (0/5)

9- نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید .

9/1- در علف است ؛ حیوان باید بچرد. (0/25)

9/2- هر که در مسلخ گرمایه بود ، و دلاک و قَیم در آمدند و نمی نشستند. (0/25)

9/3- تا خار غم عشق آویخته در دامن کوتاه نظری باشد رفتن به بیابان ها (0/25)

9/4- گفت : « زینهار ، تا سیر این حقه بازکنی.» (0/25)

10- کدام یک از گزینه های زیر بر اساس الگوی گروه اسمی زیر ساخته نشده است ؟ (0/25)

اسم + صفت + مضاف الیه

الف- انسان پرهیزگار معاصر ب- آثار این مؤلف ج- کتاب مؤلف موفق د- نویسنده کوشای شهر

11- معنای واژه های مشخص شده را به معادل امروزی برگردانید

11/1- راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل ، یله (0/25)

11/2- بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد. (0/25)

11/3- ما را دمکی زیادت تر در گرما بگذارد که شوخ از خود باز کنیم . (0/25)

ب- قلمرو ادبی (4/5) تاریخ ادبیات و آرایه های ادبی

1- در جدول زیر ، مشخص کنید که هریک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است. (0/5)

گروه «الف»	گروه «ب» یک مورد اضافی است
الف : گوشواره های عرش	جمال میر صادقی
ب : اتاق آبی	سهراب سپهری
	موسوی گرمارودی

2- در بیت زیر پایه های اصلی تشبیه را مشخص سازید. (0/5)

تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوتاه نظری باشد رفتن به بیابان ها

3- در ابیات زیر کدام واژه «ایهام» دارد، آن را مشخص سازید.

3/1- چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت؟ زدست بنده چه خیزد خدا نگهدار. (0/25)

3/2- گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید. (0/25)

4- دو بیت زیر را از نظر آرایه «حس آمیزی» بررسی نمایید

4/1- چشمه کوچک چو به آنجا رسید وان همه هنگامه دریا بدید (0/25)

4/2- و صداقت / شیرین ترین لبخند / بر لبان اراده توست . (0/25)

5- در ابیات زیر استعاره را مشخص نمایید (1)

5/1- زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد.

5/2- در مملکت چو غزش شیران گذشت و رفت این عوعو سگان شما نیز بگذرد

6- در بیت زیر قافیه ها را مشخص نمایید. (0/25)

هر آن که جنب اهل وفا نگه دارد خداهش در همه حال از بلا نگه دارد

7- در کدام یک از ابیات زیر آرایه «حسن تعلیل» به کار نرفته است؟

7/1- چو سرو از راستی برزد علم را ندید اندر جهان تاراج غم را

7/2- ابر ز من حامل سرمایه شد باغ ز من صاحب پیرایه شد.

8- در بیت زیر، «کنایه» را مشخص نموده، معنی آن را بنویسید. (یک مورد) (0/75)

بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد

ج- قلمرو فکری (8نمره) معنی و مفهوم نظم ونثر و درک مطلب

1- معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید

1/1- هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد. (0/5)

1/2- در حضیض هم می توان عزیز بود. (0/5)

1/3- تدبیر برادران بر خلاف تقدیر رحان آمد. (0/5)

1/4- نگذاشت که ما به گرمابه دررویم. (0/5)

1/5- چنان که هستی بر نشین و نزدیک من آبی (0/5)

1/6- معلم دور نبود. صورتک به رو نداشت. (0/5)

1/7- نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت. (0/5)

1/8- خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. (0/5)

2- مفهوم عبارت « گندم نمای جو فروش مباش » را بنویسید (0/5)

3- از کدام بیت ، می توان مفهوم آیه شریفه « و مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ » (0/5)

3/1- هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خداش در همه حال از بلا نگه دارد.

3/2- چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت ؟ ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد.

4- مفهوم کلی بیت « تا نگردی آشنا، زین پرده رمزی نشوی / گوش نا محرم نباشد جای پیغام سروش » کدام است ؟ (0/5)

4/1- فقط محرم می تواند اسرار را درک کند.

4/2- پیغام سروش حتی در گوش نا محرم هم جای می گیرد.

5- مفهوم هر یک از عبارت های زیر را بنویسید .

5/1- در بن این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری . (0/5)

5/2- نعره بر آورده فلک کرده کر دیده سیه کرده شده زهر در (0/5)

6- در بیت زیر ، مقصود از « رمه » و چوپان گرگ طبع « چیست ؟ (0/5)

ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد

7- مفهوم عبارت زیر بنویسید ؟ (1)

« پادشاه عالم ، خبر که داد در این قصه ، از حسن سیرت او داد نه از حسن صورت او داد ، تا اگر نتوانی که صورت خود را

چون صورت او گردانی ؛ باری بتوانی که سیرت خود را چون سیرت او گردانی .»

